

UPPTÄCK ER NÄRMILJÖ I SEPTEMBER - OKTOBER

I september är det somrig höst och frukttid, i oktober fuktigt, svampigt och färgsprakande. Tid för artkunskap, matematik och skapande.

Vilka träd tappar bladen först?

Vilka träd är känsligast för höstens kyla och mörker och släpper bladet först? Låt eleverna välja ut ett antal träd och markera en av grenarna på varje träd med ett band. Ställ en hypotes och följ sedan bladen på de markerade grenarna under hösten genom att fotografera. Om det är en mindre gren med ett begränsat antal blad går det att räkna varje blad och föra protokoll över hur antalet minskar under hösten. Redovisa resultaten med hjälp av diagram. För att jämförelsen ska bli rättvis behöver bladen ha ungefär samma förutsättningar, t.ex. lika mycket ljus och samma temperatur.

TIPS Om ni vill göra fenologistudier:
www.naturenskalender.se/vaxtkalendern.php

Gör ett matematiskt konstverk

Låt eleverna i grupper samla blad från ett begränsat område i skogen eller på skolgården. De ska samla blad i proportion till hur vanliga träden är i området och sedan skapa ett konstverk där dessa proportioner framgår. T.ex. om $\frac{1}{4}$ av träden är björkar, hälften är ekar och $\frac{1}{4}$ är aspar ska konstverket täckas av $\frac{1}{4}$ björkblad, hälften ekblad och $\frac{1}{4}$ aspblad. På detta vis blir det ett konstdiagram. Låt eleverna klura ut hur de ska lyckas få de rätta proportionerna i konstverket: ska de arbeta med area som i ett cirkeldiagram, kanske antal eller göra vackra stapeldiagram?

I det här området vid Naturskolan dominerade hasseln och eken. Men där fanns också asp, körsbär och ask vilket framgår av konstdiagrammet.

Bladbingo i september och oktober

Gå ut i närmiljön och upptäck trädens blad. Det enklaste sättet att artbestämma träd är efter hur bladen ser ut. De enklaste att känna igen är t.ex. ask, ek och lönn. Bladbingo kan bli en ögonöppnare för att se de olika unika formerna som varje trädarts blad har, se bilaga. Där finns nio olika blad med mycket karaktäristiska utseenden. Bifoga gärna bingobrickan med ett veckobrev så kan eleverna genomföra aktiviteten med sina föräldrar. Observera att bladen på bingobrickan är samma träd som på knopp-bingobrickan.

UTMANING: Vilken skola har störst mångfald av träd på sin skolgård?

Undersök antalet olika trädarter på skolgården. Skicka in ert resultat till Nynäshamns Naturskola. Vinnaren får ett pris som har med träd att göra.

FOTOUTMANING

Alla i klassen utmanas att ta ett fotografi som visar ett speciellt blad, kanske som börjat få höstens färger.

